

Dosarul nr. 2ra-334/19

prima instanță: Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău (I. Barbacaru)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Simciuc, I. Țurcanu, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

06 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de
Organizația de Microfinanțare „Mega Credit” societate cu răspundere limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de
Microfinanțare „Mega Credit” societate cu răspundere limitată împotriva Marinei
Cara și Evdochiei Costova cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de
întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
admis apelul declarat de Maria Costova, a fost casată hotărârea din 03 martie 2016 a
Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău și a fost emisă o hotărâre nouă de respingere a
acțiunii,

c o n s t a t ă :

La data de 15 aprilie 2015, OM „Mega Credit” SRL a depus cerere de chemare
în judecată împotriva Marinei Cara și Evdochiei Costova cu privire la încasarea
datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că la 15 septembrie 2011 a încheiat
cu Cara Marina contractul de împrumut nr. 42, prin care i-a acordat ultimei un
împrumut în sumă de 30 000 de lei, cu o dobândă de 21 % anual, pe un termen de
36 de luni, scadent la 30 septembrie 2014. Prin ordinul de plată nr. 150 din 16
septembrie 2011, Marinei Cara i-a fost transferată suma de 29 400 de lei, minus
comisionul de eliberare a împrumutului de 2,0 % în sumă de 600 de lei.

A indicat că OM „Mega Credit” SRL în scopul garantării executării în termen
a obligațiilor asumate prin contractul de împrumut, a semnat cu Costova Evdochia
contractul de fidejusiune nr. 42/1 din 15 septembrie 2011, prin care ultima a
garantat rambursarea completă și în termen a împrumutului acordat Marinei Cara.

A susținut reclamanta că Marina Cara nu a executat în mod corespunzător
obligațiile asumate prin contract și anume, nu a rambursat împrumutul conform
graficului stabilit și nu a achitat dobânda, la expirarea termenului contractului de
împrumut - 30 septembrie 2014, împrumutul nefiind rambursat în mărime completă.

La data de 18 august 2014, în adresa pârâtelor a fost expediată notificarea nr.
435, prin care a fost solicitată achitarea datoriei cu avertizarea expirării termenului

contractului la 30 septembrie 2014, însă ultimele nu au achitat plățile restante. Astfel, la situația din 16 aprilie 2015, suma datoriei constituia 20 163 de lei, compusă din împrumut - 13 343 de lei, dobânda - 2231 de lei și penalitatea calculată pentru sumele neachitate - 4589 de lei.

A menționat OM „Mega Credit” SRL că prin ordonanța judecătorească nr. 2p/o-153/2014 emisă de Judecătoria Ceadâr-Lunga la 14 noiembrie 2014, s-a încasat în mod solidar din contul Marinei Cara și Evdochiei Costova datoria în sumă de 20 163 de lei, care însă prin încheierea Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 10 decembrie 2014 a fost anulată la cererea pârâtelor.

A solicitat reclamanta încasarea în mod solidar din contul Marinei Cara și Evdochiei Costova a datoriei în sumă de 20 163 de lei, a taxei de stat în sumă de 604,89 de lei achitată la depunerea prezentei acțiuni, precum și a taxei de stat în sumă de 272,11 lei achitată la depunerea cererii de eliberare a ordonanței judecătorești.

Prin hotărârea din 03 martie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău acțiunea depusă de OM „Mega Credit” SRL a fost admisă integral, a fost încasat în mod solidar din contul Marinei Cara și Evdochiei Costova în beneficiul OM „Mega Credit” SRL datoria în sumă de 13 343 de lei, dobânda de întârziere - 2428 de lei, penalitatea - 13 639,16 lei, cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în sumă de 604,89 de lei achitată la înaintarea acțiunii și 272,11 lei achitată la depunerea cererii de eliberare a ordonanței judecătorești, în total suma de 30 287,16 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Evdochia Costova la data de 31 martie 2016 a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 14 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Evdochia Costova și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 03 martie 2016.

La data de 13 iunie 2017, Evdochia Costova a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depuse de OM „Mega Credit” SRL.

Prin decizia din 27 septembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Evdochia Costova, a fost casată decizia instanței de apel cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Evdochia Costova, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre prin care a fost respinsă acțiunea depusă de OM „Mega Credit” SRL și au fost încasate de la OM „Mega Credit” SRL în beneficiul Evdochiei Costova cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat achitată pentru judecarea apelului în sumă de 453,66 de lei și pentru judecarea recursului în sumă de 456 de lei.

La data de 26 decembrie 2018, prin intermediul oficiului poștal, OM „Mega Credit” SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel nu a constatat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, iar cele importante pentru soluționarea pricinii, pe care instanța de apel le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În același context, în conformitate cu art. 100 alin. (1) CPC, coroborat cu art. 389 alin. (4) CPC, comunicarea eficientă a hotărârii judecătorești, prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act, poate fi considerată publicarea acesteia pe pagina web a instanței judecătorești.

Cu toate acestea, pentru a evita un formalism excesiv, instanțele de judecată trebuie să țină cont de personalitatea celui ce contestă și dacă persoana interesată a fost reprezentată de o persoană cu studii în domeniul juridic sau de un avocat pe parcursul procedurilor judiciare.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, fără îndoială, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (cauzele Nicolae Popa versus România, 09 decembrie 2014, parag. 16, Tence versus Slovenia, 31 mai 2016, parag. 31). Mai mult, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (cauzele Ponomaryov versus Ucraina, 03 aprilie 2008, parag. 41, Ustimenko versus Ucraina, 20 octombrie 2015, parag. 47).

Instanța de recurs observă că, pe parcursul examinării procedurii judiciare, recurentul OM „Mega Credit” SRL a beneficiat de serviciile a mai multor juriști, iar în ședința instanței de apel a beneficiat de serviciile juristului Alexandru Dubița, angajat prin ordinul nr. 07 din 06 martie 2017.

Din materialele dosarului rezultă că, OM „Mega Credit” SRL, reprezentat de juristul Alexandru Dubița, a fost prezent la pronunțarea dispozitivului deciziei instanței de apel din 27 iunie 2018, și prin urmare au cunoscut despre examinarea cauzei în instanța de apel.

La data de 25 iulie 2018 decizia din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe pagina web „Portalul instanțelor naționale de judecată”.

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că, la data de 31 iulie 2018 decizia integrală a instanței de apel a fost expediată participanților la proces, însă, la materialele cauzei, nu există dovada recepționării acesteia (f.d. 236).

La data de 26 decembrie 2018, prin intermediul oficiului poștal, administratorul OM „Mega Credit” SRL a declarat recurs împotriva actului judecătoresc sus - citat, iar la cererea de recurs a fost anexat extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice.

În acest sens, instanța de judecată va ține cont de principiul res judicata, care protejează caracterul definitiv al deciziei din 27 iunie 2018, și de faptul că recurentul a beneficiat de serviciile unui jurist de la începutul procedurilor judiciare.

Astfel, în hotărârea *Gurzhy vs Ucraina* (1 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană a considerat că a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantului i-au fost comunicate cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale. De asemenea, CEDO a remarcat că reclamantul, care nu a primit informații despre progresele înregistrate în cazul ei de aproximativ un an și jumătate, ar fi putut aștepta în mod rezonabil să contacteze instanța pentru a verifica statutul acestuia.

Actele cauzei, însă, denotă faptul că, recurentul nu a întreprins careva acțiuni concrete de a afla soarta dosarului din momentul pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel din 27 iunie 2018 până la momentul depunerii cererilor de recurs.

După cum s-a menționat, la data de 25 iulie 2018 decizia din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe pagina web „Portalul instanțelor naționale de judecată”. Cauza dată poate fi găsită pe www.cac.instante.justice.md, în rubrica hotărâri, după numărul dosarului 02-2a-22465-05102017.

În ceea ce privește plasarea hotărârilor judecătorești pe pagina web sus-menționată, instanța de recurs precizează că, această modalitate este prevăzută expres în pct. 7 și 8 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.658/30 din 10 octombrie 2017.

Conform acestor puncte, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

Regulamentul respectiv a intrat în vigoare la data de 24 noiembrie 2017 și a fost mediatizat pe larg datorită reintroducerii posibilității justițiabililor de a căuta hotărârea judecătorească după numele părților pe dosar.

În plus, conform pct. 17 din același Regulament, hotărârile judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul unic al instanțelor de judecată, în regim real.

Totuși instanța de recurs evidențiază că, orice risc de eșec tehnic în transmiterea documentelor prin această metodă, care este demonstrată, ar trebui să fie suportat de autoritatea care a efectuat acțiuni de acest gen.

Cu titlu subsidiar, instanța de recurs notează că, conform unei jurisprudențe constante, instanțele de judecată publică, în mod sistematic, actele lor de dispoziție pentru o bună administrare a justiției. De altfel, o atare posibilitate de a aduce la cunoștință hotărârile judecătorești a fost completată prin Legea nr. 17 din 05 aprilie 2018, care este aplicată din 01 iunie 2018. Or, după modificări, art. 389 alin. (4)

CPC prevede că, decizia integrală se întocmește în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești.

Sub acest aspect, completul de judecată constată că, nu există dubii cu privire la veridicitatea informației prezentate mai sus și, anume, că, la data de 27 iulie 2018 a fost plasată decizia Curții de Apel Chișinău pe pagina web sus-citată.

În plus, un raționament aparte al instanței în susținerea poziției sale constă în faptul că, OM „Mega Credit” SRL a fost reprezentată pe parcursul judecării cauzei de un jurist, care este o persoană abilitată și calificată. Astfel, acesta a fost în măsură să cunoască că, toate hotărârile judecătorești, cu excepțiile prevăzute de Regulamentul sus-citat, sunt publicate pe portalul instanțelor de judecată. La fel, acesta a știut cerințele art. 434 CPC și modalitatea de publicare a hotărârilor, iar, după caz, trebuiau să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate.

Având în vedere cele menționate supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, termenul de declarare a recursului a început să curgă de la data de 25 iulie 2018 și a expirat la data de 25 septembrie 2018.

Contrar celor stabilite, instanța de recurs învederează că, recursul a fost depus prin intermediul oficiului poștal la data de 26 decembrie 2018 și înregistrat la grefa Curții Supreme de Justiție la data de 28 decembrie 2018.

Exigențele cuprinse în alin. (2) al art. 434 CPC prevăd că, omiterea intervalului sus-menționat chiar și cu o singură zi nu poate constitui o excepție de la regula generală, specificând clar că, este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Suplimentar la cele expuse, având în vedere dovezile din dosar, instanța de recurs subliniază că, instanța de apel a publicat în mod eficient decizia din 27 iunie 2018, iar lipsa unor acțiuni concrete de a afla soarta dosarului din momentul pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel până la momentul depunerii cererii de recurs demonstrează că, recurentul nu au depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a afla motivele admiterii apelului declarat de către Evdochia Costova (cauza Karakutsya versus Ucraina, 16 februarie 2017, parag. 60, 61).

Instanța de judecată consideră că, nerespectarea termenului de declarare a recursului a fost cauzat în întregime de comportamentul recurentului și al reprezentantului acestuia.

În aceeași ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, situații similare au fost deja examinate în hotărârile Popov versus Moldova (nr. 2), (06 decembrie 2005, parag. 53), Melnic versus Moldova (14 noiembrie 2006, parag 40 și 41) sau Dacia SRL versus Moldova (18 martie 2008, parag. 77), în care s-a constatat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Luând în considerare cele invocate, instanța de recurs constată că, OM „Mega Credit” SRL, a depus cererea de recurs în afara termenului de 2 luni prevăzut în art. 434 alin. (1) CPC.

În atare situație și în conformitate cu art. 433 lit. b) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la articolul 434.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de OM „Mega Credit” SRL, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Organizația de Microfinanțare „Mega Credit” societate cu răspundere limitată, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru